

„SZYMON ASKENAZY” WIELKI POLAK WYZNANIA MOJŻESZOWEGO, Marcin Nurowski

Nazwa: „SZYMON ASKENAZY” WIELKI POLAK WYZNANIA MOJŻESZOWEGO, Marcin Nurowski

Okres historyczny: XIX wiek

Kategorie: *Postacie

www.muzeum.zawichost.pl

Opis:

Szymon Askenazy najprawdopodobniej urodził się 24.XII.1867r. w Zawichoście (tą datą posługiwał się w czasie studiów). Był synem Wolfa Szlama Askenazego i Reginy Udly z domu Hertzberg. W latach siedemdziesiątych Szymon wraz z rodzicami opuszcza Zawichost i przenosi się do Warszawy. Na początku lat 80-tych w związku z tym, że ukończył 13 lat stał się Bar Micwa, czyli osiągnął dojrzałość według prawa żydowskiego. W 1883r. skończył gimnazjum ze złotym medalem. Na prośbę ojca już w tym samym roku podjął studia prawnicze na Cesarskim Uniwersytecie Warszawskim. Zakończył je w 1888 roku pracą naukową o „*Politycznych ideach encyklopedystów*” napisaną pod kierunkiem Aleksandra Błoka. Po ukończeniu studiów rozpoczął pracę jako aplikant sądowy, potem był aplikantem adwokackim. Szymona nie interesowało wykonywanie zawodu prawnika. Decyzję o rozpoczęciu studiów w tym kierunku podjął pod naciskiem ojca. W 1890 roku rozpoczął współpracę z *Ateneum* i *Biblioteką Warszawską* zamieszczając w nich rozprawy historyczne. W kwietniu 1893 roku wyjechał do Getyngi, gdzie uzyskał stopień doktora po napisaniu rozprawy doktorskiej „*Ostatnia elekcja króla w Polsce*” pod kierownictwem profesora Maxa Lehmana. Po obronie jej z wyróżnieniem i powrocie do Polski poszukiwał miejsca, gdzie mógłby kontynuować karierę historyka. W 1897 roku uzyskał habilitację na podstawie rozprawy „*Przymierze polsko-pruskie*”, obejmując kolejno stanowiska: docenta, profesora nadzwyczajnego i profesora zwyczajnego. Na stanowisku profesora pracował do listopada 1919 roku, kierując w tym czasie Katedrą Historii Nowożytnej Polski. W 1907 roku, kiedy to Askenazy otrzymał nominację na stanowisko profesora zwyczajnego, został również członkiem korespondentem Akademii Umiejętności. W 1910 roku został członkiem zwyczajnym. W trakcie wieloletniej pracy dydaktycznej, skoncentrowanej przede wszystkim wokół problematyki politycznej, międzynarodowej i dyplomatycznej XVIII i XIX wieku skupił wokół siebie wielu swych uczniów. Walczył z poglądami szkoły krakowskiej¹, która według niego rozpowszechniała nieprawdziwy wizerunek Polski, jako kraju, który nie potrafi istnieć samodzielnie. Nie zgadzał się z tym stwierdzeniem, uważał, że naród polski jest wielki i wierzył w odtworzenie państwa polskiego. W tym samym czasie z jego inicjatywy powstała szkoła historyczna, nazywana również szkołą Askenazego. Podczas I wojny światowej przebywał w Szwajcarii. Działal tam na rzecz Niepodległości Polski, biorąc udział w pracach Szwajcarskiego Komitetu Generalnego Pomocy Ofiarom Wojny w Polsce. Angażował się w działania na rzecz asymilacji Żydów. W 1919 r. ukazała się jego książka „*Gdańsk a Polska*” przetłumaczona na wiele europejskich języków. W 1918 r. i ponownie w 1923 r. planował podjąć pracę na Uniwersytecie Warszawskim, ale na jego drodze stanęli Bronisław Dembiński i Marceli Handelsman. Do powołania Askenazego na katedrę w Warszawie nie doszło, gdyż 1.IV.1919r. Dembińskiemu i Handelsmanowi udało się skutecznie zablokować mu drogę do Katedry Historycznej Uniwersytetu Warszawskiego. W „*Robotniku*” 2.III.1920 r. ukazał się apel poparcia dla Askenazego podpisany przez 60 osób m.in. przez Stefana Żeromskiego, Zofie Nałkowską, Karola Szymanowskiego, Juliusza Kaden-Bandrowskiego, Leopolda Staffa, Wacława Sieroszewskiego, Andrzeja Struga, Jarosława Iwaszkiewicza, Kazimierza Wierzyńskiego, Jana Lechonia, Juliusza Osterwy, Aleksandra Zelwerowicza. W latach 1920-1923 był przedstawicielem Rzeczypospolitej Polskiej przy Lidze Narodów, której siedziba znajdowała się w Genewie. W 1924r. ponownie odmówiono mu objęcia katedry na Uniwersytecie Warszawskim, choć wykładał tam gościnnie w latach 1927-1935. Był kawalerem Legii Honorowej. Zmarł 22.VI.1935r. w Warszawie. Pochowany jest na cmentarzu Żydowskim przy ul. Okopowej.

Przygotowały: Agnieszka Tobiasz, Ula Rzeszółko

¹- kierunek w polskiej historiografii, stworzony przez historyków z Uniwersytetu Jagiellońskiego w ostatniej ćwierci XIX wieku.

<http://zawichost.katolicki.eu/postacie-zawichostu/133-szymon-askenazy-historyk>

Muzeum Zawichost